

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ
ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ПЕДАГОГИКА УНИВЕРСИТЕТИ

“ТАСДИҚЛАЙМАН”

_____ А.Умаров

202__ йил “__” _____

“КЕЛИШИЛДИ”

Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги

202__ йил “__” _____

Рўйхатга олинди: № БД-5111100 – 2.11

202__ йил “__” _____

МУСИҚИЙ-РИТМИК ҲАРАКАТЛАР

ФАН ДАСТУРИ

Билим соҳаси: 100000 – Гуманитар
Таълим соҳаси: 110000 – Педагогика
Таълим йўналиши: 5111100 – Мусиқа таълим

Фан/модуль коди MRHM2004		Ўқув йили 2020-2021	Семестр 1	ECTS - Кредитлар 4	
Фан/модуль тури Мажбурий		Таълим тили Ўзбек		Ҳафтадаги дарс соатлари 4	
1.	Фаннинг номи	Аудитория машғулотлари (соат)	Мустақил таълим (соат)	Жами юклама (соат)	
	Муסיқий-ритмик ҳаракатлар	60	60	120	
2.	<p>I. Фаннинг мазмуни</p> <p>Фаннинг мақсади – талабаларнинг ўқув жараёнида олган билимларини рақс ансамбли ва яқка ижрочилик сифатида мужассамлаштириш, келажакда ўқитувчилик фаолиятида рақс ансамбллари ташкил қилиш йўлларини, талаба ва ўқувчиларнинг ўқишдан бўш вақтларини тўғри ташкил қилиш, номоддий маданий меросга тўғри ёндашишга уларнинг тафаккур ва ҳиссиётларини ривожлантириб бориб, ғоявий-бадий ва маънавий тарбиясига ижобий таъсир кўрсатиш.</p> <p>Фаннинг вазифаси – таълим-тарбия ташкилотларида турли хил ансамблларини ташкил эта олиш, репертуар танлай олиш, концерт чиқишларини уюштириш малакаларини эгаллаш. Талабаларни назарий билимлар, амалий кўникмалар, ижодий ҳодиса ва жараёнларга услубий ёндашув ҳамда илмий дунёқарашини шакллантириш;</p> <ul style="list-style-type: none"> - рақс ансамбллари ташкил қилиш ҳақидаги амалий маълумотларни билиш, рақс ижро усуллари, мактаблари, муסיқа ва ҳаракатлардан тўғри фойдалана олиш; - яқка ва гуруҳли рақс асарларни ўрганиш, таҳлил қила олиш; - ижодий ҳодиса ва жараёнларни таҳлил қилиш усулларини қўллаш, ижро этиш техникаси ва рақс сахналантириш кўникмаларига эга бўлиш; - рақс санъати тарихи, шакллантириши ҳақида маълумотга эга бўлиш ва улар ҳақида қизиқарли суҳбатлар ўтказа олиш; - рақс ижро этишни ўргатиш жараёни ўқувчилар томонидан ижро асосларини онгли равишда пухта эгаллаш, ижро учун зарур бўлган кўникмаларни ҳосил қилиш ва уларни амалда қўллаш олиш ҳамда мустақил ижодий фикрлаш ва кузатиш қобилиятларини ривожлантириш, шунингдек, эстетик дидини шакллантиришга қаратилган. 				

II. Асосий назарий қисм (амалий машғулотлари)

Ўқув режада маъруза машғулотлари режалаштирилманган

III. Амалий машғулотлари буйича кўрсатма ва тавсиялар

((Лаборатория ишлари), (Семинар машғулотлари), (Курс иши), (Мустақил таълим) ўқув режада кўрсатилган тури (номи) бўйича ёзилади)

Лаборатория машғулотлар учун куйидаги мавзулар тавсия этилади:

1. Мумтоз (классик) рақс машқларидан фойдаланиб комбинациялар тузиш.

Д. Шостакович. “Полка”;

А.Скрябин. “Валс”;

Ф.Бах. “Пробуждение весни”;

С.Пахманинов “Полка”.

2. Ўзбек рақс мактабларининг ҳаракатларидан фойдаланиб машқлар бажариш.

Халқ куйи. “Андижон полкаси”;

Халқ куйи. “Лазги”;

Халқ куйи. “Мавриги”:

3. Асосий ҳаракатлардан фойдаланиб этюдлар тайёрлаш.

Халқ куйи. “Қари наво”;

Халқ куйи. “Дилхирож”;

Халқ куйи. “Қайроқ лазгиси”;

Халқ куйи. “Норим-норим”;

Б.Алиев. “Нозанин”:

4. “Валс” ҳаракатларидан фойдаланиб этюдлар тайёрлаш.

М.Мирзаев. “Баҳор валси”;

М.Мирзаев. “Гулшан”;

П.Чайковский. “Апрел” (“Йил фасллари” туркумидан)

К.Караев. “Етти гўзал”;

А.Глазунов. “Валс”. (“Раймонда” балетифан);

Ф. Шуберт. “Валс”.

Лаборатория машғулотлар мультимедиа қурулмалари билан жиҳозланган аудиторияда бир академик гуруҳга бир профессор-ўқитувчи томонидан ўтказилиши зарур. Машғулотлар фаол ва интерфактив усуллар ёрдамида ўтилиши, мос равишда муносиб педагогик ва ахборот технологиялар қўлланилиши мақсадга мувофиқ.

	<p>IV. Мустақил таълим ва мустақил ишлар</p> <p>Мустақил таълим учун тавсия этиладиган мавзулар</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Por de bra, станокда машқлар ва ekzersis. 2. Комбинациялар, зал ўртасида ekzersis, trampinlar. 3. Гавда, кўл, оёқ, бош учун машқлар. 4. Ўзбек рақсининг 3та мактабларига ҳос кўл, оёқ ҳолатлари ва ҳаракатлари. 5. Ўзбек рақсининг 3та мактабларига ҳос айланишлар. 6. Қоидаларга таянган ҳолда этюдлар саҳналаштириш. 7. Қоидаларга таянган ҳолда этюдларни такрорлаш. 8. Фан бўйича таниқли балетмейстерларнинг ижодий фаолиятини ўрганиш 9. Рақс санъати ва фанига оид терминларни ўрганиш 10. Республикамизда рақс санъатининг шаклланиши ва ривожланишини ўрганиш
3.	<p>V. Фан ўқитилишининг натижалари (шаклланадиган компетенциялар)</p> <p>Фанни ўзлаштириш натижасида талаба:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ўзбек халқи ҳаётининг турли тарихий даврларидаги энг муҳим мусиқий-тарихий жараёнларни; ранг-баранг рақсларини, бой ижрочилик анъаналарини; халқ рақсининг таркибий қисмларини, ижрочилик хусусиятларини; меросий рақслар ҳамда ҳозирги замон рақс санъати ижодиётини; ўзбек рақс санъати жанрлари, турларини; рақс саҳналаштириш ва ўрганиш услубиятини, жанрлари ва услубий тизимини; рақс ижрочилиги ва саҳналаштиришни ўрганишга оид замонавий услублари ҳақида <i>тасаввур ва билимга эга бўлиши</i>; • меросий рақслар ҳамда ҳозирги замон рақс санъати асарларини таҳлил этиш асосий услубларини эгаллаш <i>кўникмаларига эга бўлиши</i>; • миллий рақс ва мусиқа анъаналарининг муштарак ва ўзига ҳос жиҳатларини аниқлаш; хореографик фантазия, ритмик-пластик ҳаракатланиш, оҳангни ҳис қилиш, мимика, рақс либос ва безаклари, ижровий таҳлил қилиш <i>малакаларига эга бўлиши керак</i>.
4.	<p>VI. Таълим технологиялари ва методлари:</p> <ul style="list-style-type: none"> • интерфаол кейс-стадилар; • гуруҳларда ишлаш; • тақдимотларни қилиш; • индивидуал ижро этиб бериш; • жамоа бўлиб ижро этиш ва ҳимоя қилиш учун лойиҳалар.

5.	<p>VII. Кредитларни олиш учун талаблар:</p> <p>Фанга оид назарий ва услубий тушунчаларни тўла ўзлаштириш, таҳлил натижаларини тўғри ақс этира олиш, ўрганилаётган жараёнлар ҳақида мустақил мушоҳада юритиш ва жорий назорат шаклларида берилган вазифа ва топшириқларни бажариш, якуний назорат бўйича мукамал ўзлаштирган рақсларни амалий ижро этиб бериш шарт.</p>
6.	<p>Асосий адабиётлар</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. А.Я.Ваганова “Основы классического танца” Л.1981й. 2. Р.Каримова “Ўзбек рақслари” Тошкент 2003 й. 3. Д.Сайфуллаева, С.Зокирова, Х.Хамидова “Меросий рақс дурдоналари” Тошкент, Ғ.Ғулом номидаги адабиёт ва санъат нашриёти. 2003 й. 4. З.Казакбаева, Д.Сайфуллаева “Рақс санъати тарихи ва рақс сахналантириш сирлари” Тошкент. “Ворис” нашриёти. 2006 й. 5. Р.Каримова, Д.Сайфуллаева “Ўзбек яққа аёллар рақслари” Тошкент . “Чўлпон” нашриёти. 2007 й. 6. Хасанова Л. “Классический танец” Тошкент.2010й. 7. Г.Ҳамраева “Халқ рақслари” Тошкент.2011.й 8. Э.Саитова, Н. Абрайкулова “Хореография ва рақс санъати асослари” Тошкент. Наврўз. 2015 й. 9. Н.Абрайкулова “Рақс”. Тошкент. “БАРКАМОЛ ФАЙЗ МЕДИА”2017 10. Н.Абрайкулова “Рақс”. Тошкент. “ТУРОН-ИҚБОЛ” 2018 й. <p>Қўшимча адабиётлар</p> <ol style="list-style-type: none"> 11. Мирзиёев Ш.М. Танқидий таҳлил, қатъий тартиб интизом ва шахсий жавобгарлик ҳар бир раҳбар фаолиятининг кундалик қоидаси бўлиши керак. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2016 йил якунлари ва 2017 йил истиқболларига бағишланган мажлисидаги Ўзбекистон Республикаси Президентининг нутқи. // Халқ сўзи газетаси. 2017 йил 16 январь, №11 12. Мирзиёев Ш.М. Буюк келажакимизни мард ва олий жаноб халқимиз билан бирга курашимиз. Тошкент “Ўзбекистон” – 2017й. 13. Мирзиёев Ш.М. Эркин ва фаравон демократик Ўзбекистон давлатини биргаликда барпо этамиз. “Ўзбекистон” НМИУ, 2016й. 14. Мирзиёев Ш. Қонун устуворлиги ва инсон манфаатларини таъминлаш – юрт тараққиёти ва халқ фаровонлигининг гарови. “Ўзбекистон” НМИУ, 2016 й. 15. “Ўзбекистон Республикасини янада ривожлантириш бўйича Ҳаракатлар стратегияси тўғрисида”Ўзбекистон Республикаси Президенти

	<p>Фармони. 1-илова: “2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини янада ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегияси”. Халқ сўзи газетаси. 2017 йил 8 февраль сони ва Интернет ресурс: www.lex.uz.</p> <p>16. Тангуриева С. “Вся жизнь в тансе” Услубий қўлланма. Тошкент. 2006 й.</p> <p>17. Останина О.А. “Ритмика и пластика” Услубий қўлланма. Т., 2016 й.</p> <p>18. Н. Абрайкулова. “Рақс жамоалари билан ишлаш услубиёти” Ўқув қўлланма. Тошкент. 2004 й.</p> <p>19. Ҳ. Хурсандов, Ш.Қурбонова “Сурхон рақс мактаби” Тошкент. 2011 й.</p> <p>20. Маринелли Гваттерини “Учимся танцеват. Азбука балета”. Услубий қўлланма. Москва. 2001й.</p> <p>21. Авдеева Л. Ўзбек миллий рақси тарихидан. Дарслик- Т., 2001й.</p> <p style="text-align: center;">Интернет сайтлари</p> <p>22. admin@gitis.net</p> <p>23. pavlova@gitis.net</p> <p>24. www.gov.uz</p> <p>25. www.muzik.Uz</p> <p>26. www.tdpu.uz</p> <p>27. tdpu-intranet.Ped</p> <p>28. www.ziyonet.uz</p> <p>29. www.edu.uz</p>
7.	<p>Фан дастури Олий ва ўрта махсус, касб-ҳунар таълими йўналишлари бўйича Ўқув-услубий бирлашмалар фаолиятини Мувофиқлаштирувчи Кенгашнинг 202__ йил “__” _____ даги ____ -сонли баённомаси билан маҳкулланган.</p> <p>Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 202__ йил “__” _____ даги _____ - сонли буйруғи билан маҳкулланган фан дастурларини таянч олий таълим муассасаси томонидан тасдиқлашга розилик берилган.</p>
8.	<p>Фан/модул учун масъуллар:</p> <p>Н.И.Режаметова- Низомий номидаги ТДПУ, “Муסיка таълими” кафедраси мудири п.ф.ф.д. (PhD)</p> <p>Н.Е.Абрайкулова – ЎзДСМИ, “Саҳна ҳаракати ва жисмоний маданият” кафедраси доценти</p>

9.	Тақризчилар: Н.Шерматов – ЎзДСМИ, “Саҳна ҳаракати ва жисмоний маданият” кафедраси доцент в.б., Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист А. Ж. Алланов - НукусДПИ “Муסיқий таълим” кафедраси мудири, катта ўқитувчиси.